

Ο ΓΕΡΩ-ΜΑΡΤΕΝ

(συνέχ. ὄρα φιλ. ΚΑ.)

λε, ἔνεκα τίνος συμπώσεως εὐρίσκεσαι εἰς Αὔρην; καμμία κλοπή;

ΣΑΡ. Ἦλθα, ὡς τόσοι ἄλλοι, διὰ τὰ λουτρά.

ΕΥΤ. Χωρὶς τὴν σύζυγόν σας;

ΣΑΡ. Μὲ τὴν σύζυγόν μου, μάλιστα Προκηθὴν μὲ τὰ κιβωτίδιά της διὰ νὰ προετοιμάσω τὸ κατάλυμα, ἐνῷ αὕτη διασκεδάξῃ πρᾶκτοῦσα τὰ ἐμπορικὰ, τὰ ζῶα, τοὺς παπαγάλλους. . . ἤθελσε μάλιστα ν' ἀγοράσῃ ἓνα πῖθηκον.

ΕΥΤ. Τότε θὰ ἔχει δύο, ὡς φαίνεται κάμνει συλλογὴν πιθήκων.

ΣΑΡ. Ἄ! διαβολάκι! πάντοτε πνευματώδης. . . πάντοτε καυστικός. Σὰς παρακαλῶ ὅμως νὰ μὲ σέβεσθε ἐνώπιον τῆς συζύγου μου. ὦ! ἰδοὺ τὴν, τὴν βλέπω· ἀπ' ἐδῶ, ἀγάπη μου, . . ἀπ' ἐδῶ, περιστερούλα μου.

ΟΛΥΜ. (ἐπιτετηδευμένως κεκοσμημένη καὶ μὲ ἀνοικτὸν σκιάδιον) Ποῦ εἶνε λοιπὸν αὐτὸ τὸ κατάλυμα; ποῦ εἶνε τὰ πράγματα μου;

ΣΑΡ. Τώρα, ἀγάπη μου, τώρα θὰ τὰ φέρουν ὅλα ἐδῶ.—ἠθέλησε νὰ φέρῃ μαζὴ της πλῆθος τριχάπτων.

ΕΥΤ. [βάλλων τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τὸ σκιάδιον] Ολυμπία; . .

ΟΛΥΜ. Κυρία Σαρανζῶν, ἂν εὐαρεστήσῃς, νέε. . . Μπᾶ! σεῖς εἴσθες;

ΣΑΡ. Ὅποια οἰκειότης;

ΕΥΤ. (γελῶν) Χά, χά, αὐτὴν ἐνυμφεύθητε;

ΟΛΥΜ. Μάλιστα, ἐμέ. Λοιπὸν;

ΣΑΡ. Θαυμάζω, κύριε, διότι θαυμάζετε!

ΕΥΤ. Ἐγὼ, ἀπεναντίας γελῶ. . . ἀλλὰ δὲν θαυμάζω ποτὲ διὰ τίποτε. Γνωρίζω ὅτι εἴσθε συνειθισμένος. . . εἰς τὰς ὑποθέσεις. . . τὰ τυχερά. . .

ΣΑΡ. Ἀπλῶς;

ΕΥΤ. Ἐλα δά, μὴ θυμόνετε. . . δὲν βλέπετε ὅτι ἀστείυνμαι; Ὠραία κυρία, εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῇτε τὰς προσρήσεις, τὰ σεβάσματά μου.

ΣΑΡ. ὦ! εὖγε, τώρα μὲ ἀρέσεις.

ΖΑΚ. ΑΝΘΩΝ = ΕΤΟΣ Β',

ΕΥΤ. Ἡ ἐκλογή σας δὲν εἶνε Ὠραία.

ΣΑΡ. Πάλιν τὰ ἴδια; μά. . .

ΕΥΤ. Πλὴν εἶνε πλουσίαι. . . καὶ θὰ εἴσθες, πιστεύω, εὐτυχής.

ΣΑΡ. Βέβαια. . . ἡμεῖς λατρευόμεθα. ἡ οἰκία μας εἶνε φωλεῖα περιστερῶν.

ΟΛΥΜ. Σιώπα, ἀνόντε.

ΣΑΡ. Μὲ ἀφίνει νὰ κάμνω ὅ,τι θέλω.

ΟΛΥΜ. Φθάνει, εἴπα, σιωπὴ!

ΣΑΡ. Αὐτὴ κρατεῖ τὸ ταμειὸν διὰ νὰ μὴ ἔχω φροντίδας. . .

ΟΛΥΜ. Φθάνει, φθάνει, πρὸς ποῖον δμῶ; (πρὸς τὸν Εὐτύχιον) Θὰ ἐνοήσατε λοιπὸν ὅτι ὁ χορὸς καὶ τὰ παρασκήνια τοῦ θεάτρου παρέχουσιν ἀρκετὴν διασκέδασιν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους θὰ μοὶ ἐπέφερον τὴν ἀπώλειαν τῆς ὑπολήψεώς μου. Πάντοτε εἶχον τὴν ιδέαν νὰ ἀποκτήσω ἀρετὴν καὶ χρήματα· ἐγὼ εἶχον τὴν μίαν. . .

ΣΑΡ. Καὶ ἐγὼ τὰ ἄλλα.

ΟΛΥΜ. Καὶ ἰδοὺ διατὶ τὴν κεφαλὴν μου περιέβαλε νυμφικὸς στέφανος ἐξ ἀνθέων κέδρου.

ΣΑΡ. ὦ! κύριε Εὐτύχιε, τί πλῆθος ἦτο εἰς τοὺς γάμους μας!

ΟΛΥΜ. Σιώπα.

ΣΑΡ. Καὶ ἐγλάσαμεν! ὦ! ἐγλάσαμεν.

ΟΛΥΜ. Εἴσαι ἀνυπόφορος!—Ὁ ἀγαπητὸς οὗτος περιστερὸς εὐγενέστατα ἐφέρθη πρὸς τὸν ξενοδόχον καὶ τὸν συμβολαιογράφον. Γεῦμα μεγαλοπρεπέστατον, καὶ συμβόλαιον εὐπατρίδου. Τὴν περιουσίαν του ὅλην ἐγὼ διαχειρίζομαι.

ΣΑΡ. Διὰ νὰ ἀποφύγω πᾶν δυστύχημα.

ΕΥΤ. Ἐπράξατε φρονίμως.

ΟΛΥΜ. (θωπεύουσα αὐτὸν) Ἐννοεῖτε μεθ' ὅσα ἐπραξε ὅτι ἔχει πίστιν ἀπεριόριστον πρὸς τὴν μικράν του περιστερὰν. Ἀλήθεια, λουλού μου;

ΣΑΡ. ὦ! ναί, ἀγάπη μου, ναί, καρδούλα μου.

ΟΛΥΜ. Καὶ σεῖς, παραλυμένε, πῶς περνᾶτε; Πρὸ πολλοῦ δὲν εἶς βλέπομεν εἰς τὸ μελόδραμα, εἰς τὸν χορὸν Μαβύλ. . . εἰς τοῦ Καταλάν. . . ζητοῦμεν τὸν Εὐτύχιον, ἀλλ' ὁ Εὐτύχιος ἐξέλειψε.

ΕΥΤ. Εἶμαι εἰς τὸν σιδηρόδρομον.

ΟΛΥΜ. Μέτοχος;

ΕΥΤ. Ὑπάλληλος, μὲ χίλια διακόσια φράγκα κατ' ἑτος.

ΟΛΥΜ. Πράγματι, τὸ φόρμά σας—
δὲν σᾶς παρετήρησα . . ὅπως σᾶς ἀρ-
μόζει, σᾶς κάμνει ὥραϊον! καὶ ὁ φίλος
σας Ἀρμάνδος τί γίνεται;

ΕΥΤ. Καὶ αὐτὸς εἶνε ἀστήρ ἐκλεί-
ψας . . Ἀνεχώρησεν εἰς Αὐστραλίαν.

ΣΑΡ. Ἀλήθεια;

ΟΛΥΜ. ὦ, τὸν δυστυχῆ!

ΕΥΤ. Ἐξαίρετα, τὸν δυστυχῆ! Αὐ-
τὸς εἶνε ὁ ἐπικηδεὺς σας!

ΣΑΡ. Καὶ ὁ πατὴρ του; ὁ γέρω-
Μαρτὲν;

ΕΥΤ. (ἀρπάζων αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος)
ὦ! ἄ; μὴ ὁμιλῶμεν περὶ αὐτοῦ . .
χάριν τῆς τιμῆς σας. Ἀπεκδυθεὶς, κα-
ταστραφεὶς παρὰ τοῦ υἱοῦ του — καὶ
ἀπὸ σᾶς—ἠναγκάσθη, ὅπως προμηθεύε-
ται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, νὰ λάβῃ πάλιν
τὴν κάλαθόν του . . Ἰδοὺ τον . . ἔρχε-
ται, ἰδέτε ποῦ ἐφέρετε τὸν γέρω-Μαρτὲν.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

MARTEN, οἱ ἄνω, ἔπειτα ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ.

Ὁ Μαρτὲν εἶνε ἐνδεδυμένος ὡς ἀθροφόρος
τοῦ λιμένος καὶ μετὰ κόπου φέρει ὁδοι-
πορικοὺς σάκκους καὶ ἀποσκευάς. Μεγά-
λην ὑπέστη μεταβολὴν ἢ κατὰ τὴν πρῶ-
την πρᾶξιν ψυχρὰ κόμη του κατέστη κατὰ-
λευκος, τὸ δὲ πρόσωπον καὶ τὸ ὁπίσθιόν
του δεικνύουσι τὰ ἴχνη τῶν βασάνων εἰς ἃς
ὑπέκυψε.

ΟΛΥΜ. (συνὰ πρὸς τὸν Εὐτόχιον) Τί;
ὁ ἀθροφόρος ἐκεῖνος . . ὅστις φέρει τὰ
πράγματά μας . .

ΕΥΤ. Εἶνε ὁ πατὴρ τοῦ Ἀρμάν-
δου.

ΣΑΡ. (Δὲν μοὶ ἀρέσκει καθόλου αὐ-
τὴ ἡ συνάντησις) (διευθυνόμενος πρὸς τὸ
ξενοδοχεῖον) Παιδί, αἱ! ἀπὸ τὸ ξενο-
δοχεῖον! (ἐξέρχεται ὁ Λαυρέντιος) Δάδε,
ἐκεῖνα τὰ πράγματα καὶ φέρετα εἰς τὸ
ξενοδοχεῖον, (ὁ Λαυρέντιος βοηθεῖ τὸν Μαρ-
τὲν νὰ ἀποθέσῃ τὸ φορτίον) Θὰ δώσετε

πρὸς τὸν καλὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον εἴκοσι
σολδία.

ΛΑΥΡ. (ὠκνηρὸν αὐτόν) ὦ! κύριε
Σαρανζών!

MART. (ἐγείρων τὴν κεφαλὴν) Σαραν-
ζών!

ΣΑΡ. (καθ' ἑαυτὸν) Ἀνόητε! (λαβόμε-
νος τὴν Ὀλυμπίαν ἐκ τῆς χειρὸς) Ἐλθετε
φιλιτάτη, ἔλθετε. (πρὸς τὸν Εὐτόχιον) Χαί-
ρετε, φίλε μου.

MART. (σταματῶν αὐτὸν καὶ ἐξίγων τὸν
πλὸν του) Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ὀνομά-
ζεσθε Σαρανζών;

ΣΑΡ. (τεθορουόμενος) Ναί . . Σαραν-
ζών.

MART. Ἀλήθεια . . σᾶς ἀναγνωρίζω.
Ἦθελαν νὰ σᾶς πῶ ἕνα λόγον, ἀλλὰ νὰ
ἤμην οἱ δύο.

ΣΑΡ. Ἀλλά . .

MART. Ἐνα λόγον, τίποτε περισσό-
τερον.

ΣΑΡ. (προχωρῶν ἐν βῆμα) Ἐλα λοι-
πὸν, κάμε γρήγορα διότι ἡ σύζυγός μου
βιάζεται.

MART. [πλησιάζων καὶ ἀτενίζων αὐτόν
κατὰ πρόσωπον] Ἄτιμε!

ΣΑΡ. Κύριε . . (ὁ Μαρτὲν φορεῖ πάλιν
τὸν πλὸν του καὶ στρεφει τὰ νῶτα πρὸς τὸν
Σαρανζών ἀνευ ἀπαντήσεως.)

ΛΑΥΡ. Δίξτε εἴκοσι σολδία.

MART. Δὲς μού τα, καλὲ νέε . . αὐ-
τὰ τὰ χρήματα δὲν τὰ ἔλαψα . . ἐγώ . .

ΟΛΥΜ. (κράζουσα ἐκ τοῦ ξενοδοχείου)
Σαρανζών!

ΣΑΡ. Ἰδοὺ με, φιλιτάτη, ἰδοὺ με.
[εἰσέρχεται μετὰ τοῦ Λαυρεντίου καὶ ἐνός ἄλ-
λου ὑπηρετοῦ φερόντων τοὺς σάκκους]

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

MARTEN καὶ ΕΥΤΥΧΙΟΣ.

MART. [ὑψῶν τὸν γρόνθον κατὰ τοῦ Σαρ-
ανζών ἐξερχόμενος] Δύο χρόνια τώρα εἶχα
τὸ θάρος εἰς τὸ στομάχι μου, δὲν ἔβλεπα
τὴν ὥραν νὰ εὐρεθῶ ἐμπρὸς εἰς ἐκεῖνον
τὸν ἄτιμον! ὅταν ἀστραπὴ μοῦ ἐπέρασε
ἡ ἰδέα νὰ τὸν πνίξω. Εὐχαριστῶ ὁμῶς

τὸ Θεὸ ὁποῦ μὲ ἐφύλαξε· ἀπὸ ἑνα ἔγκλη-
μα! — Συφορὰ τοῦ ἀν τὸν ἐπιανα 'ς τὰ
χέρια μου, διότι εἶνε πολὺ γερά ἀκόμα.
[ἀπομάσσω τὸν ἰδρωτὰ τοῦ μετώπου του] Ἄ!
ἰδρωσα! τὰ πόδια δὲν μὲ παραβαστοῦνε.
[ἀποθέτει τὴν κάλαθον παρὰ τὴν οἰκίαν ἀρι-
στερᾷ καὶ κάθηται ἐπ' αὐτῆς.] Ἄ! τὰ κοῦ-
μένα τὰ πόδια μου, πᾶσι, μοιάζουνε μὲ
σκουριασμέναις σ ο ὕ σ τ α ι ς. — (Ὁ Εὐ-
τύχιος μέινας εἰς τὸ βάθος προχωρεῖ ὥστε θέ-
λων νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν Μαρτὲν, ἀλλ' αἰφνης
σταματᾷ) Ἐδῶ εἶνε ὁ ἄλλος. . . Αὐτὸς δὲ
φταίνει καὶ τόσῳ. . . ἡ νεότης εἶνε κάπως
συχωρεμένη. . . ἀλλὰ ἐκεῖνος. . . ἐκεῖνος
ὅχι.

ΕΥΤ. (καθ' ἑαυτὸν τεθορυδημένος) Ἄδύ
νατον, μοὶ λείπει τὸ θάρρος.

MART. Γύριζε, . . γύριζε. . . ζεύρω τί
θέλεις.

ΕΥΤ. Αἶν ὑπάρχει ἐλπίς, ἃς παρὰ
τῆς ἰδέας ταύτης (Ἀναχωρῶν. — Ὁ
Μαρτὲν δῆχει. Ὁ Εὐτύχιος σταματᾷ καὶ στρέ-
φεται, ὁ δὲ Μαρτὲν, χωρὶς νὰ τὸν θεωρήσῃ
τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα. Ὁ Εὐτύχιος ὁρμᾷ
καὶ θλίβει αὐτὴν ἐν ἀγαλλιάσει.) ὦ! Κύριε
Μαρτὲν πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμουν νὰ θλίψω
τὴν χεῖρά σας.

MART. (εἰρωνικῶς) Ἐνόμιζα ὅτι σᾶς
ἔφαγαν τὰ ψάρια.

ΕΥΤ. Πράγματι ἤθελα νὰ πνιγῶ,
ἀλλά. . .

MART. Ἀλλὰ δὲν σᾶς ἄρσες τὸ ἀλ-
μυρὸ νερὸ.

ΕΥΤ. Πλὴν τούτου, νὰ σᾶς τὸ εἶπω;
Καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμαζόμην νὰ ριφθῶ
εἰς τὰ κύματα αἰφνης ἤστραψεν εἰς τὴν
διάνοιάν μου ἄγνωστός μοι ἕως τότε ἰδέ-
α. Ἐάν εἰργαζόμην; εἶπον κατ' ἑμαυτόν·
— ἃς δοκιμάσωμεν. — Ἐδοκίμασα, καὶ ἡ-
γάπησα τὴν ζωὴν. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ εὖρον
ἡδονὴν ἣν μέχρι τοῦδε ἡγνούουν, καὶ
δὲν ἐμίσησα πλέον τὴν ὑπαρξίν.

MART. Νὰ ριφθῇς 'ς τὴ θάλασσα, νὰ
σκοτωθῇς. . . διάβολε! ὦραία σωτηρία!
οἱ δειλοὶ σκοτόνονται. . . Ἀλλὰ ὅταν ἕ-
νας ἄνθρωπος ἔχει καρδιὰ καὶ δύο χεῖρα,
προσπαθεῖ νὰ διορθώσῃ τὰ κακὰ, ἐργά-
ζεται. Πᾶρε ἕνα κατεργάρι κάμε τον

ἐργάτη καὶ θὰ ἔχῃς ἕνα τίμιον ἄνθρω-
πο.

ΕΥΤ. Καὶ ἐγὼ ἐγνώρισα αὐτὴν τὴν
ἀλήθειαν, εἶδον εἰς ὁποῖαν ἄβυσσον ἔμελ-
λον νὰ πέσω, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἐγκαίρως
ἀνεχίτισθην.

MART. Εἰς τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς σου
νέε μου, εἶχε μέινῃ καὶ καλὸ. Σὲ πα-
ρατηρῶ ἀπὸ πολὺν καιρὸ χωρὶς νὰ τὸ
δεῖχνω, πολλαῖς φοραῖς ὠμίλησα μὲ τοὺς
προῖσταμένους σου, καὶ ζεύρω ὅτι ἐκέρ-
δισες τὴν ὑπόληψίν τους; καὶ γιὰ τοῦτο
τώρα ἔχεις καὶ τὴ 'δική μου. Νὰ σὲ ὑ-
πολήπτεται ἕνας χαμάλης; δὲν εἶνε καὶ
μεγάλον πρᾶγμα. . . ἀλλὰ τέλος πάντων.
[Ὁ Εὐτύχιος συγκινηθεὶς στρέφει τὴν κεφαλὴν
καὶ διὰ τῆς χειρὸς καλύπτει τοὺς ὀφθαλμούς.]
Ὅχι, μὴ 'ντρέπῃσαι, παιδί μου! ἡ κα-
καὶς ψυχᾷς δὲν βρίσκουνε ποτὲ ἕνα δά-
κρυο. (Μετά τινα παύσιν) ὦ! ἂν καὶ ἐκεῖ-
νος ὁ ἄλλος ἔκαμνε ὥς ἐσέ. . . ἀλλὰ οὐ-
τε ἕνα γράμμα νὰ μὴ στείλῃ! Ἄ! θὰ
ἔμεινε κακὸς καὶ ὀκνηρὸς 'σάν πρῶτα,
θὰ τὸ ἰδῇς.

ΕΥΤ. Τίς οἶδε! Βλέπετε, ὅτι δὲν
πρέπει νὰ ἀπελπίζηται τις περὶ τῆς
νεότητος. Ὁ Ἀρμάνδος πιθανὸν τώρα
νὰ διορθώθῃ καὶ βαίνει τὴν καλὴν ὁ-
δόν.

MART. Ὅχι, ὅχι. . . ἐπῆρε πλεῖα
τὴν κακὴ διπλὰ καὶ δὲν ἔχει θερα-
πεία. Τὸν λυποῦμαι, διότι πάντοτε τὸν
ἀγαπῶ, κύριε Εὐτύχιε, τὸν ἀγαπῶ. Ἄν
ἐγνώριζες εἰς τί ἀναγκάζομαι ἐξ αἰτίας
του! Κάθε μέρα καὶ ἀπὸ ἕνα φέμμα
λέω εἰς τὴν καυμένη τὴν μητέρα του.
. . . Ἐφευρίσκω ἐπιστολαῖς. . . Διὰ εὐτυ-
χίαν μας εὐρίσκεται ἕνας ἄγγελος ὁποῦ
ἐννοεῖ τὴ θέσιν καὶ τὸν πόνο μου καὶ μὲ
βοηθεῖ εἰς αὐτὴν τὴν ἀπάτη τῆς γυ-
ναικὸς μου, διότι ἂν ἐμάθαινε τὴν ἀλή-
θειαν θὰ ἀπέθαινε.

ΕΥΤ. Καὶ γνωρίζω τίς εἶνε ὁ ἄγγε-
λος οὗτος, ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία.

MART. Ἐκείνη, ναί, ἐκείνη ἔπρεπε
νὰ ᾔνε πλέον εὐτυχισμένη εἰς τὸν ἔρωτά
της. . . ἔχω ὅμως ἕνα σχέδιον, καὶ ἂν ὁ

γυιός μου ἔγινε ἀνάξιος· γι' αὐτήν, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ μείνῃ ἀνύπανδρη καὶ νὰ χυτικιάσῃ ἀπὸ τῆ λύπῃ. (πλήσων αὐτὸν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου). "Ε-χω ἔνα σχέδιο, σοῦ ματαλέω, ἰδῶ.

ΕΥΤ. (Μήπως σκέπτεται . . καὶ ὁ Ἀρμάνδος ; — "Α! ὄχι, ὄχι.)

ΜΑΡΤ. Σιωπὴ! ἔρχεται ἡ γυναῖκά μου μὴ βγάλης ἄρχα, σὲ παρκαλῶ, μὴ λάβῃ οὔτε ὑποψία.

ΕΥΤ. Μαίνατε ἥτυχος· ἀφ' ἑτέρου πηγνίω, ἔχω ἐργασίαν, ἔπειτα θὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ ὀλίγον, διότι ἐπὶ δύο νύκτας ἠγρύπνησα.

ΜΑΡΤ. Θὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα ὅπου θὰ κερδίσῃς τὸν ὕπνον σου. Ἐλα, ἔχε γαῖά. (τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα)

ΕΥΤ. Ἰδοῦ, τὴν στιγμὴν τούτην κα-θ' ἣν θλίβω τὴν χεῖρά σου δὲν θὰ ἀν-τήλασσον ἀντὶ ἐτησίαις μισθοδοσίας.

ΜΑΡΤ. (ἰλαρῶς) Ἐλα δά. δὲν ἀξί-ζει καὶ τόσο. Μὴ γένεσαι πάλι σπάταλος. [Ὁ Εὐτόχιος ἀναχωρεῖ. Ἡ Γενοβέφα εἰσέρ-χεται· εἶνε πενιχρῶς ἐνδεδυμένη καὶ φέρει καλὰθιον κρεμάμενον ἐκ τοῦ βραχίονος αὐτῆς.]

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΜΑΡΤΕΝ καὶ ΓΕΝΟΒΕΦΑ.

ΜΑΡΤ. "Ω! καλῶς τῆνε τὴ γράμ μου, μὲς' εἰς τὴν ὥρα ἦλθες μὲ τὴν παναδούλα . . ἐξεψύχῃσα. Σήμερα ἐδούλεψα πολὺ, καὶ θὰ βάλουμε κατὰ μέρος τὸ 'λίγο 'λιγώτερο ἐκτὸς σολδιά.

ΓΕΝ. Καὶ πιστεύεις πῶς μ' εὐχαρι-στᾷς· ποῦ μοῦ τὸ λές! καταστρέφεις τὴν ὑγεία σου, καὶ λυπούμαι πολὺ νὰ σὲ θλίπω νὰ παιδεύσαι.

ΜΑΡΤ. "Ω! καλλίτερά εἰμαι τῶρα πα-ρὰ ὅταν ἦμουν κτηματίας. Ἐπάχαινα οὔτε κτήνος. Δός μου νὰ ἰδῶ τί καλὰ μοῦ ἔχεις σήμερα. Ἐμαγέρεψες μὲ τὰ σωστά σου;

ΓΕΝ. Δοκίμασε, γέρω μου, τὴν μα-νέστρα.

ΜΑΡΤ. (λαμβάνει τὴν σούπαν καὶ κάθηται ἐπὶ τῆς καλᾶθου του). "Ω! καπνὸ ποῦ βγά-

νει! "Ω! εὐωδία! Βέβαια ὁ νομάρχης δὲν τρώει καλλίτερη σούπα. (τρώγει)

ΓΕΝ. Καὶ ἔπειτα θὰ πιῇς· καὶ τοῦτο τὸ κρασάκι ποῦ σοῦ ἀγόρασκα.

ΜΑΡΤ. Κρασί; παρὰ πολὺ! Γενο-βέφα, μὲ κακομαθαίνεις, μὲ χαλᾷ.

ΓΕΝ. (πλησιάζουσα πρὸς αὐτὸν) Ἐχεις ἀνάγκη νὰ δυναμόνης, γέρω μου, δου-λεύεις ὅλην τὴν ἡμέρα. — Ἄν μὲ ἀ-κυεας, μὲ τ' ὀλίγο ποῦ μᾶς ἔμεινε θὰ ἐτρώγαμε ὀλίγο ψωμί ἥτυχοι καὶ χω-ρίς καυμίαν ἐνόχλησι.

ΜΑΡΤ. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι μῆνες εἰς τὸ πτωχοκομεῖο! "Οχι, ὄχι! ἔταν πιῇ, κάνεις τὸ ζουμί, πρέπει νὰ ματα-θάλλῃ κρέας εἰς τὸ τσουκάλι.

ΓΕΝ. Εἰς τὴν ἡλικίᾳ σου νὰ κάνῃς τὸ χαράλη! Νὰ βατανίζεσαι ἔτσπ, καὶ νὰ τὸ διέπουν τὰ μάτιά μου;

ΜΑΡΤ. Καθ' ἑνας κάνει ἐκεῖνο ὅπου ξέρει καὶ ὅπου ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ, καὶ κάνει· δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὲς περιπαίξῃ ὅταν προσπαθοῦς νὰ ζήσου-με τίμιχα. Καὶ ἔπειτα ἐγὼ ἔχω μία κα-λὴ κλειδαριὰ διὰ τὸ σιῶμα κάθε κατή-γορου. Τὴν ἡμέρα ὅπου ἐβόλα εἰς τὸ φάρμακόν μου τὸ σημεῖο τοῦ ἀχχοφόρου εἶπα μόνος μου, — νὰ ἰδῇς τί εἶπα ; —

Ἄ! νά. «Σιμὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ σημεῖο θὰ βάλω καὶ τὸ στρατιωτικὸ μου ἀριστεῖο, τὸ ὅποιον ἐκέρδισα μὲ κίνδυνον τῆς ζω-ῆς μου. — πατρίδα καὶ ἐργασία! — δύο ὠρεῖα πράγματα τὰ ὅποια λαμπρὰ συμ-βιβάζονται. Οὐτε οἱ θνητοὶ οὔτε οἱ δειλοὶ ἔχουν εἰς τὸ στηθὸς τοὺς τοὺς δύο τούτους ἐπιτάφίους. Καὶ ἂν κάνεις πῖ-κρογέλαση, ἄλλος εὐθύ; θὰ τοῦ πῇ, «προσκύνῃ καὶ τράβῃ τὸ δρόμο σου.»

ΓΕΝ. (θεωροῦσα αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως.) Καλέ μου γέρω-Μαρτέν, σὲ ἀγχαπῶ.

ΜΑΡΤ. Καὶ ἔπειτα ὅταν εὐρίσκωμαι ἐδῶ, εἰς τὴ θέσι μου, νομίζω πῶς ἐ-ξινάνειωτα εἴκοσι χρόνια ἐπίσω. Θυ-μᾶται; Γενοβέφα, ὅταν ἐργάσουν καὶ μοῦ ἔφερνες τὸ γεῦμά μου ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια;

ΓΕΝ. Τῶντιν ἐδῶ.

MART. Καὶ ὅπου ἐκαθήμεθα καὶ οἱ δύο εἰς τὸ κοφρῖνι μου . . .

GEN. Σὺν καληώρα.

MART. Μὲ ἐκεῖνα τὰ πολύτιμα φορέματα . .

GEN. Τίποτε καλλίτερον ἀπὸ αὐτὰ ὅπου φοροῦμε τώρα.

MART. Καὶ ὠμιλοῦσαμε διὰ τὸν ἔρωτά μας, διὰ ταῖς οἰκονομίαις μας . .

GEN. Καὶ διὰ τὸ παιδί μας !

MART. Ναί ! καὶ γὰρ ἐκεῖνο ! . .

GEN. Τότε ἐπαρκαλοῦσα τὸ θεὸν γὰρ μοῦ τὸ φυλάξῃ.

MART. Καὶ τώρα τὸν παρκαλεῖς νὰ τὸ ματαιῇς γλίγωρα. Καὶ θὰ ἔλθῃ, γυναικα μου . . θὰ ἔλθῃ. — Ἐλα, ἔ τὴν ὀφθαλμὸν σου καὶ εἰς τὴν ὕψος τοῦ παιδιοῦ μας !

GEN. (μελοχολικῶς) Ποῦ εἶνε τώρα ;

MART. (βλέπων τὴν Ἀμαλίαν ἐρχομένην ἐκ τοῦ βάθους) ὦ ! νὰ, ἡ Ἀμαλία ! Δόξαι σοι ὁ θεός.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΑΜΑΛΙΑ καὶ οἱ ἄνω.

ΑΜΑΛ. (Ἰδοὺ κατὰλληλος στιγμῇ, εἶνε μαζί) (προβαίνουσα ἱλαρῶς) Καλὰς εἰδήσεις, ἀνάδοχέ μου, φέρω καλὰς εἰδήσεις.

GEN. Τί εἶνε ; τί καλὰς εἰδήσεις ;

ΑΜΑΛ. Ἐνῶ ἐπέστρεφον ἀπὸ τὰ μαθήματά μου ὁ ταχυδρόμος μοὶ ἔδωκε μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀρμάνδου ;

GEN. Ἐπιστολὴν τοῦ Ἀρμάνδου.

MART. (Εἶνε ἐκεῖνη ὅπου τῇ ὑπαγόρευσα σήμερον τὸ πρῶτον). Εὖγε, κόρη μου !

GEN. Καὶ μένεις αὐτοῦ καθισμένος ; δὲν κινεῖσαι ; δὲν τρέχεις ν' ἀκούσῃς ;

MART. Ἀγάλλω ἀγάλλω, ἂν δὲν μὴ ᾤσωσε καρδία.

GEN. (ἀνοπομόνος) ὦ ! θεέ μου ! ἂν ἤξευρα νὰ διαβάσω ! . . διαβάσας λοιπὸν, Ἀμαλίαι μου.

ΑΜΑΛ. (ἀναγινώσκουσα) — « Καλοὶ μου

ἄγονεῖς ἡ ὕψος μου ἔχει καλῶς, τὸ αὐτὸ ἐλπίζω καὶ διὰ σὰς ».

GEN. Μὰ τὴ χάρι τοῦ θεοῦ εἶνε καλὰ !

ΑΜΑΛ. « Ἐργάζομαι ἀκταπαύστως ἡνύκτα καὶ ἡμέραν, καρδίᾳ δὲ ἀρκετὰ χρήματα, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐλπίζω νὰ σὰς ἀνταποδώσω τὴν εὐτυχίαν, μεθ' ἧς ἀπὸ καρδίας σὰς ἐναγκαλιζομαι ».

GEN. Μὰ δὲν λείπει πότε θὰ ἔλθῃ ;

MART. Πρόσμενε . . καὶ θὰ λείπει . . ἄφησε νὰ διαβάσῃ.

ΑΜΑΛ. « Ἡ ἀναχώρησίς μας δὲν ὤρθη ἀκόμη ».

GEN. ὦ, θεέ μου !

ΑΜΑΛ. « Ὁ πλοίαρχος Δουδοῦργ σὰς ἀσπάζεται, εἰς δὲ τοὺς ἀσπασμούς αὐτοῦ προσθέτω τὰ σεβάσματά μου, καὶ σὰς παρκαλῶ νὰ διαβιβάσῃτε τὰς προσρήσεις μου πρὸς τὴν Ἀμαλίαν, τῆς ὁποίας αἰέποτε εἶμαι ἀδελφὸς ἀναμένων τίτλον προσφιλέστερον. Ἄνευ ἐστέρου μένω μετὰ σεβασμοῦ, ὁ υἱός σας » Ἀρμάνδος ».

MART. (μεσιδῶν) Πόσο καλὰ γράφει τὸ παιδάκι μας !

GEN. Τί στοχάζεσαι ; δικηγόρος εἶνε πάλι !

MART. Βέβαια, δικηγόρος.

GEN. Εἶνε τίποτε ἄλλο ;

MART. Καὶ δὲν σοῦ φθάνει !

ΑΜΑΛ. Ἀνάδωχε, εἶνε ἐν ὑστερόγραφον, ἰδέτε ἐδῶ κάτω.

MART. Ποῦ ; (Ἀλλὰ τὸ πρῶτον δὲν ἦτο τίποτε)

GEN. Ἀς ἰδοῦμε. Διαβάσας λοιπὸν.

ΑΜΑΛ. (ἀναγινώσκουσα) « Ὅταν θὰ φθάσῃ ἡ ἐπιστολή μου αὕτη ὁ χειμὼν δὲν θὰ εἶνε μακρὰν, καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα αἱ στενοχωρίαι αὐξάνουσι ».

MART. (Ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὰ ὑπαγόρευσα αὐτά.)

ΑΜΑΛ. « Μόνη ἡ σκέψις ὅτι σὰς θὰ ὑποφέρετε στέρησεις, θὰ μὲ καθίστα τὸν δυστυχέστερον τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἐκ τούτου σὰς παρκαλῶ νὰ δεχθῇτε τὸ ἐκ πεντακροσίων φράγκων χρηματίον, τὸ

ἐποῖον ἐσωκλείω ἐν τῇ προύστη μου».

MART. Πεντακόσια φράγκα; Όχι, ὅχι, δὲν τὰ θέλω αὐτά, ἐγώ.

GEN. Πῶς; δὲν θέλεις νὰ δεχθῆς ἐνὰ δῶρο ὁποῦ μᾶς στέλνει τὸ παιδί μας;

MART. Τὸ παιδί μας . . τὸ παιδί μας . . ὅχι, ὅχι! τέλος πάντων δὲν μοῦ ἀρέσει, μὲ θυμώνει.

GEN. Καὶ διατὶ σὲ θυμώνει;

MART. Διότι . . διότι . .

ΑΜΑΔ. Εἶνε ὁ καρπὸς τῆς ἐργασίας του, τῶν οἰκονομιῶν του.

GEN. Ξεύρει πῶς εἴμεθιν εἰς περίστασι, καὶ μᾶς βοηθεῖ. Εἶνε φυσικόν.

ΑΜΑΔ. Φυσικώτατον, ἀνάδοχέ μου.

MART. (πρὸς τὴν Ἀμαλίαν) Σὺ, σὺ μοῦ τὰ ἔκαμες αὐτά!

GEN. Τέλος πάντων αὐτὸ θὰ σοῦ δεῖξῃ νὰ κάμῃς τρέλαις.

MART. Ἐξαίρετα—καὶ ὁ κύριος γυμναστικῆς μου, νὰ 'ποῦμε, τὰς διορθώνει.

GEN. Εἶνε χρέος του.

ΑΜΑΔ. Ναι, ἀνάδοχέ μου, εἶνε χρέος του.

MART. Εἶδες ἐκεῖ ἡ σιγανοπαπαδίτσα.

GEN. Ἐντάπου διότι ἐντρέπεσαι. Τί ἰδέα! νὰ μὴ θέλῃς νὰ δεχθῆς μίαν ἀποδείξι ἀγάπης καὶ νὰ δυσχερεστήσῃς ἐκεῖνο τὸ ἀγαπητὸ παιδί, νὰ τὸ λυπήσῃς! Καλὰ, ἐγὼ δὲν εἶμαι 'περήφανη 'σὰν κ' ἐσὲ . . καὶ τὰ παίρνω τὰ εὐλογημένα αὐτὰ χρήματα.

MART. Καλὰ . . πάρε τα . . πηγαίνε . . καὶ ἄρhes με ἥσυχον.

GEN. Ναι, πηγαίνω, πηγαίνω νὰ παρακαλέσω τὸν Θεὸν διὰ τὸ παιδάκι μου, καὶ ν' ἀνάψω ἓνα κερί ἐμπρὸς 'ς τὴν Θεοτόκον νὰ μοῦ τὸ φέρῃ γρήγορα. Πᾶμε, Ἀμαλία μου.

ΑΜΑΔ. Εὐχαρίστως, ἀγαπητή μου ἀνάδοχε!

MART. Ἔτσι, ὦραϊα, πηγαίνετε καὶ οἱ δύο . . Πηγαίνετε εἰσθε καλὰ ζευγάρι.

GEN. Όχι, κάλλιο ποῦ δὲν παίρνομε καὶ ἐσέ, 'περήφανε. Μὰ πότε ἐφάνη 'ς τὸν

κόσμο παρόμοιο παράδειγμα! Ἀρκοῦδα! (ἀπομακρύνεται)

MART. (σιγῇ τῇ Ἀμαλίᾳ) Διὰ τῶρα, τί νὰ κάμω, τὴν καταπίνω, ἀλλὰ νὰ ἦνε ἡ ὕστερη! (τὴν ἀσπάζεται εἰς τὸ μέτωπον)

GEN. Ἐλα, λοιπὸν, Ἀμαλία μου, ἄρhes τὸν νὰ μουρμουρίζῃ μὲ τὸ καλάθι του, τὸν γεροπαράξενον. (ἀπερχοῦνται ἐκ τοῦ βήθους)

ΣΚΗΝΗ ENNATH

ΣΑΡΑΝΖΩΝ καὶ ΟΛΥΜΠΙΑ ἐκ τοῦ ξενοδοχείου καὶ ὁ ἄνω.

Ο ΜΑΡΤΕΝ κἀθεται ἐπὶ τῆς καλᾶθου του.

ΣΑΡ. Μὴ θυμώνῃς, ψυχὴ μου! ἀφοῦ τὸ θέλῃς ἀπολύτως, πολὺ καλὰ, νὰ κάμω τὴν ψυχρολουσίαν. Φρίττω, φιλάττη μου, μόλις ἐνθυμηθῶ ψυχρὸν ὕδωρ, ἀλλ' ἂν σὺ τὸ θέλῃς . .

ΟΛΥΜ. Σιωπήσατε, καὶ ἀπέλθετε—εἶνε βορᾶς, τὰ ψυχρὰ λουτρά εἶνε ἐξαίρετα διὰ τοὺς ρευματισμοὺς.

ΣΑΡ. Ὅταν τοὺς ἔχῃ τις, ἀλλ' ὅταν δὲν τοὺς ἔχῃ, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς λαμβάνει.

ΟΛΥΜ. Δὲν γνωρίζετε τί λέγετε. Ἐμὲ πρὸς, ὀχληρὲ, πηγαίνετε καὶ μὴ ὁμιλήτε.

ΣΑΡ. Πηγαίνω, ἀγάπη μου. (σταματῶν) Ὡ! ἐλήσμονησα, δὲν ἔχω χρήματα.

ΟΛΥΜ. Ἀπὸ τῶρα; λάβετε δύο φράγκα καὶ φέρετέ μου τὸ ὑπόλοιπον.

MART. (Νὰ, αὐτὴ πῶς μ' ἐκδικεῖ 'ς ἐκείνον τὸν κλέφτην. Δόξαι τοι ὁ Θεός.)

ΟΛΥΜ. Ἐγὼ ἐν τούτοις πηγαίνω ἐπὶ τὸν λιμένα νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ πλοῖα. Μοῖ εἶπον ὅτι ἐκεῖ εἶνε λαμπρὰ.

ΣΑΡ. Μὰ νὰ ὑπάγῃς μόνη σου, τρεγανούλα μου, μόνη σου;

ΟΛΥΜ. Καὶ διατὶ ὅχι; Οἱ αὐτοὶ ἔχουσι καλὴν ἀνατροφήν, καὶ φέρονται μετὰ σεβασμοῦ πρὸς τὰς κυρίας.

ΣΑΡ. Πλὴν σὲ παρακαλῶ νὰ . .

ΟΛΥΜ. Ἀρκεῖ, οὕτω θέλω! . .

ΣΑΡ. Τότε τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Ὑ-
γίαινε, ἀγάπη μου.

ΟΛΥΜ. (ζηρώς) Καλ' ἡμέρα.

ΣΑΡ. (Μπρρ . . Εἰς μόνην τὴν ἀνά-
μνησιν τῆς ψυχρολουσίας τρέμω ὅλος,
Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; τὸ θέλει.) (ἀπέρχεται).

ΟΛΥΜ. (πλησιάζουσα τὸν Μαρτέν) Καλὲ
ἄνθρωπε!

ΜΑΡΤ. (ἐγειρόμενος) Κυρία.

ΟΛΥΜ. Θέλω νὰ ἐκπλήξω τὸν σύζυ-
γόν μου . . τὸν κύριον ἐκεῖνον ὅστις πρὸ
ἐλίου συνωμίλει μετ' ἐμοῦ. Ὅταν ἐ-
πανέλθῃ ἐκ τοῦ λουτροῦ . . τῷ δίδετε
αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν . . Δάξτε δὲ διὰ
τὴν ἐνόχλησιν.

ΜΑΡΤ. Εἴκοσι φράγκα; Σφάλλετε,
κυρία.

ΟΛΥΜ. Ὅχι, κρατήτατέ τα . . τό-
σον πληρώνω πάντοτε. (Δυστυχῆς! πο-
λὺ περισσότερα τῷ θρῆϊλω)

ΜΑΡΤ. Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, δὲν
ζητῶ ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ ἐργάζομαι
ὅστις μου εἰσοσι σολδία, ὅσον πληρό-
νουν ὅλοι.

ΟΛΥΜ. Ἀφοῦ τὸ θέλετε . . (λαμβάνει
τὸ εἰκοσάφραγκον καὶ τῷ δίδει εἴκοσι σολδία)
Μὴ λησμονήσετε, παρκακλῶ. (ἀπέρχεται
ἐκ τοῦ βάθους)

ΜΑΡΤ. Ἦθελε νὰ μ' ἐλεήσῃ . . Ἡ
θυγρτέρα τῶν Κρακορίσκ. (ἐκούεται ἤχος
κώδωνος ἐκ τοῦ λιμένος· ταξιδιωταὶ μὲ ὁ
δοκιμικοὺς· σάκκους διέρχονται τὴν σκηνήν.)

ΓΥΜΡ. ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧ. Γερῶ Μαρ-
τέν κόπικσε ἐδῶ . . εἶνε κατὶ πρᾶγμα
νὰ πάρῃ. Γρήγορα, διότι θὰ φύγῃ τὸ ἀ-
τμόπλοιον. (ὁ Μαρτέν βάλλει τὴν τε ἐπιστο-
λὴν καὶ τὰ εἴκοσι σολδία εἰς τὸ θυλάκιόν
του, ἔπειτα εἰσέρχεται εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Βαθ-
μηδὸν πάντες ἀπομακρύνονται.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚ ΑΤ

ΑΡΜΑΝΔΟΣ μόνος

ΑΡΜ. (ἐνδοδυμένος ὡς ἐμπορικὸς ναύτης·
εἶνε ὠχρὸς καὶ καταβεβλημένος, τὰ δὲ φορε-
ματά του ἐν ἀταξίᾳ) Μοὶ εἶπον ὅτι θὰ
εὑρίσκον τὴν πατέρα μου πλησίον τοῦ
λιμένος ἀπέναντι τοῦ ξενοδοχείου τῆς

Βρετανίας . . ἴσως κατοικεῖ εἰς ἐκεῖνην
τὴν οἰκίαν . . πλὴν διατὶ ἀφῆκε τὴν
ἰδικήν του ὅπου τόσον πύχαραστεῖτο;
Ἀπὸ τῆς πρώτης περιφέρουμαι ἐν τῇ πό-
λει ταύτῃ χωρὶς νὰ λάβω τὸ θάρρος νὰ
ἔλθω ἐδῶ. Θὰ μὲ συγχωρήσει; θὰ πιστεῖ-
σι εἰς τὴν μετάνοιάν μου; Καὶ ἡ μή-
τηρ μου! . . καὶ ἡ Ἀμαλία μου; θὰ
μὲ κατηγορήσωσιν ἐπὶ ἀδιαφορίᾳ καὶ
λῆθῃ; . . ὦ! δὲν δύναμαι νὰ περιμέ-
νω πλέον. Πάσχω πολὺ. Ἄς κρούσω
τὴν θύραν. (πορεύεται ὅπως κρούσῃ εἰς τὴν
οἰκίαν ἀριστερᾷ, καὶ ἵσταται ἀκούσας τὴν φωνήν
τοῦ Μαρτέν.)

ΜΑΡΤ. (ἔσωθεν) Καλὰ, καλὰ δὲν μοῦ
χρειάζεται βοήθεια. Ἐφερα ἄλλα κι' ἄλ-
λα.

ΑΡΜ. ὦ! Θεέ μου! . . ἡ φωνὴ του
(ὁ Μαρτέν ἐξέρχεται τοῦ ξενοδοχείου ὡθῶν
χειραμάξιον κατὰφορτον ὑπὸ διαφόρων πραγ-
μάτων) Ἄ πάτερ. . . πάτερ! (στηρίζε-
ται κλονούμενος ἐπὶ τοῦ τοίχου) Καὶ εἰς
τοιαύτην θέσιν τὸν ἔφερον ἐγὼ ὁ ἄθλιος.
Ἐγώ. . . (ὁ Μαρτέν ἀπέρχεται ἐκ τοῦ βάθους)
Διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲν ἀπῆντων εἰς τὰς
ἐρωτήσεις μου . . δὲν ἐτόλμων νὰ μοὶ
εἴπωσι τὴν ἀλήθειαν . . αὐτὸς, ὁ πᾶς . .
Θεέ μου, θεέ μου! Ἰδοὺ λοιπὸν ὁποῖαν
μοὶ ἐπεφύλαξεν ποινὴν! (πίπτει ἐπὶ τοῦ
λιθοστρώτου ὅπου ἦτο ἡ κάλαθος τοῦ Μαρ-
τέν.)

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΑΡΜΑΝΔΟΣ, ΑΜΑΛΙΑ, ΓΕΝΟΒΕΦΛ.

ΓΕΝ. (ἐκ τοῦ βάθους) Ἐχεις δίκη . . εἰ
ναὶ ἔκαμα κακὰ νὰ μεταχειρισθῶ ἔτιση
βάρβαρα τὸν καλὸν μου γέρον.

ΑΜΑΛ. Καὶ ὁμῶς πιστεύω ὅτι ὁ ἀ-
νάδοχος μου οὐδ' ἐνθυμεῖται καὶ τὰ δια-
τρέξαντα.

ΓΕΝ. Δὲν εἶνε δύσκολο ἀλλ' ἐγὼ δὲν
ἤμπορῶ οὐδὲ μίαν στιγμὴ νὰ μείνω θυ-
μωμένη μαζὶ του. Εἶνε ἐκεῖ καὶ θέλω
νὰ τὸν ἀγκαλιάσω. (προσέρχεται, ἀλλ' ἵστα-
ται ἰδούσα τὸν Ἀρμάνδον)

ΑΜΑΛ. Ἄλλ' ὄχι, δὲν εἶνε αὐτός!

ΓΕΝ. (τρέμουσα) Ἄ! Θεέ μου.

ΑΡΜ. (ἐγείρων τὴν κεφαλὴν καὶ τρέχων πρὸς τὴν Γενοβέφαν) Μῆτέρ μου.

ΑΜΑΛ. Ἀρμάνδε! (ὁ Ἀρμάνδος ἐναγκαλιζεται τὴν μητέρα του, εἶτα τὴν Ἀμαλίαν, καὶ οἱ τρεῖς προσθλιέουσιν ἀλλήλους ἀπὸ τῆς χειρὸς κρατούμενοι καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ προφέρωσι λέξιν).

ΓΕΝ. Ἀρμάνδε μου, ἰδῶ εἶσαι παιδί μου . . καὶ τὸν πατέρα σου . . τὸν εἶδες, τὸν πατέρα σου ;

ΑΡΜ. Ναι, μῆτέρ μου . . ναι, τὸν εἶδον . . ἀλλ' εἰς ποῖαν θέσιν . .

ΓΕΝ. Ἀ! τὸν λυπᾶσαι καὶ σὺ, ἀλγίσεις ;

ΑΡΜ. Φεῦ! ἀδυνατῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τί ἠτθάνθην ὅτε τὸν εἶδον· γνωρίζω μόνον ὅτι ἔπεςα ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου μὴ δυνάμενος· νὰ προσφέρω λέξιν.

ΓΕΝ. Τί νὰ γίνῃ παιδί μου ; τοῦ κατέβηκε ἰδέα τοῦ πατέρα σου νὰ πάῃ εἰς τὸ χρηματιστήριον· ἔπεςε μὲ τὰ μούτρα εἰς ἕνα πλῆθος ἐπιχειρήσεων· καὶ ἔχασε καὶ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς του· ἔκαμε βέβαια ἕνα λάθος καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ τὸ πληρώσῃ μὲ ὅλο τὸ δικό του.

ΑΡΜ. Ὁ πατήρ μου! μῆτερ τί λέγετε;

ΑΜΑΛ. (σιγὰ πρὸς τὸν Ἀρμάνδον) Σιωπή! οὐδὲ λέξιν μὴ εἰπῆτε. Ἄγνοεῖ τὰ πάντα.)

ΓΕΝ. Πρέπει ὅμως νὰ τὸν συμπαθήσῃ. Ἥλπιζε νὰ διπλασιάσῃ τὴν κατάστασί του καὶ νὰ γίνωμεν πλούσιοι. Καὶ ἀπ' ἐναντίας ἀναγκάσθηκε νὰ πωλήσῃ τὸ σπῆτί μας διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς πλέον ἄγριους πιστωτάς—ἔπειτα τὰ ἔξοδα, οἱ τόκοι . . καὶ τύσαις κλεφτοπρόφασαις, ἔφαγαν τὰ τρία τέταρτα τῆς περιουσίας μας!—ἔπειτα τρία τέταρτα ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον· τέλος πάντων μᾶς ἐτετάρτισαν, παιδί μου. Ἡ Ἀμαλία μας ἡ καλὴ αὕτη κόρη ἡ θελὲ νὰ μᾶς χαρίσῃ τὸ προικὶό της, φαντάσου! ἀλλὰ ὁ πατέρας σου κόκκινος ὡς τὴν φωτιά, δὲν ἐδέχθηκε, κ' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Τότε, Ἀρμάνδε μου, ὁ καυμένος ὁ γέρω· ἐπῆρε τὸ καλάθι του καὶ μοῦ εἶπε· «γυναῖκά μου, μπορεῖ τὸ παιδί μας

νὰ μὴ πιτύχῃ εἰς τὸ στάδιό του, καὶ δὲν θέλω μίαν ἡμέρα νὰ κατηγορῇ τὸν πατέρα του ὅτι τοῦ ἐσπυτάλησε τὴν κληρονομίαν του· ὅταν ἐπιστρέψῃ πρέπει νὰ εὕρῃ τὴν τιμὴν μας χωρὶς καμμία κηλίδα, καὶ ἄλλο ψωμί 'ς τὸ τραπέζι.» —Ἐγὼ τοῦ ἀποκρίθηκα. Ἀς εἶνε! καὶ ἔτσι ἔγινε, (ὁ Ἀρμάνδος καλύπτει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.)

ΑΜΑΛ. Μὴ λυπᾶσθε, κύριε Ἀρμάνδε, διότι μεγαλύτερον ἄλλος θὰ ἐπροξενεῖτε πρὸς τὸν πατέρα σας.

ΓΕΝ. Θὰ ἦτο μία ἐπίπληξις· εἰς τὸν μαῦρο τὸ γέρω.

ΑΡΜ. Ἐπίπληξις; πρὸς ἐκείνον; ἀ-
ταν ἐγὼ . . ἐγὼ μόνος . .

ΑΜΑΛ. (δεικνύουσα αὐτῇ τὴν Γενοβέφαν) (Σιωπὴ . . σᾶς ἐξορκίζω . .)

ΓΕΝ. (παρτηροῦσα πρὸς τὸ βάθος) Ἰ-
δού τον, ἰδού τον, ἐπιστρέφει. ὦ Θεέ μου! δὲν ἤθελα ἀπὸ τὴν χαρὰ . . τὸ θαυμασμὸ, ἀν τοῦ συμβῇ τίποτε· κρύψου, παιδί μου, δός μου καιρὸ νὰ τὸν προστοιμᾶσω.

ΑΜΑΛ. Ναι, ναι, ἔλθετε, ἔλθετε ἐκεῖ (ὁδηγεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὸν Ἀρμάνδον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.)

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἄνω καὶ ὁ ΜΑΡΤΕΝ.

ΜΑΡΤ. (καθ' ἑαυτὸν) (Ἐδῶ εἶνε ἡ Γε-
νοβέφα).

ΓΕΝ. (ὦ Θεέ μου! πῶς ν' ἀρχίσω;)

ΜΑΡΤ. (Ἄν τῆς εἰπῶ διὰ μιᾶς ὅ,τι ἄκουσα εἰς τὸν λιμένα—πέφτει νεκρὴ 'στὴν ἀγκαλιά μου.)

ΓΕΝ. (προσποιημένη ἡρεμίαν) Λοιπὸν, ἄνδρα μου, τί νέα ;

ΜΑΡΤ. (ὡς ἄνω) Λοιπὸν, γυναῖκά μου; (λαθόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν) Καλὴ μου Γενοβέφα, ἔ !

ΓΕΝ. (ἀντιβλέπουσα αὐτὸν) Τί ἔχεις ; Τί νέα ; κακὰ, ὅχι βέβαια. ἀλήθεια ;

ΜΑΡΤ. Ὅχι . . ὅχι . . δὲν βλέπεις ὅπου γελῶ ; . . τὸ βλέπεις, μὰ ἐσὺ πάντα ἔχεις ὑποψίας.

GEN. Βλέπω 'πού κλαίς.

MART. Ἀλήθεια ; . . ἄλλὰ δὲν θὰ πιστέψεις ὅ,τι ἄκουσα νὰ λέγουν ἐκεῖ εἰς τὸν λιμένα οἱ ναῦται . . καὶ οἱ σύντροφοί μου ! ὦ ! εἶνε θαῦμα.

GEN. Μίλειε, λοιπόν· ὦ Θεέ μου, πόσον ἀργεῖς !

MART. Πρῶτο ἀπὸ ὅλα ἡτυχία. Ἄν δὲν ἔχῃς ἡσυχία . .

GEN. Εὐὸ δὲν εἶσαι ἡσυχος.

MART. Μπορεῖ. Λοιπὸν φαντάσου χθὲς μὲ ἐκείνη τῇ φοβερῇ τρικυμίᾳ ὁ πειλὸς Γεράρδ' ἀπάντησε εἰς τὸ ἀνοικτὸ πέρατος ἕνα πλοῖον ὅπου εἶχε χάσει τὰ μισὰ του· κατάρτις· ἐπλησίωσε, ἀνεβρίκει εἰς τὸ πλοῖον καὶ εὗρίσκει δύο ἀνθρώπους . . δύο μοναχοὺς, ἕνας καὶ ἕνας δύο — ὁ ἕνας χλωμός, ἐξελωμένος· σιμὰ εἰς τὸ πηδάλιο ἐδειχνε εἰς τὸν ἄλλο μὲ τὸν μ. π. οὐζ-σουλα τὴν διεύθυνσι ὅπου ἔπρεπε νὰ λάβῃ.

GEN. Ὁ καυμένος ! λοιπὸν, τελείονε.

MART. Τὸ πλοῖον εἶχεν ἀνχωρήσει ἔδω κ' ἔξη μῆνας ἀπὸ τὴν Αὐστράλια, καὶ ἐγύριζε μὲ μεγάλο φορτίο, περισσότερο ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο ! Εἰς τὸ δρόμο ἀπάντησε χίλιαι τρικυμίαι, ὅπου τὸ ἔσπρωξαν ἔως εἰς τοὺς πάγους τοῦ πόλου, πολλαί· φορτὶς ἐκινδύνευσε νὰ βυθισθῇ. Σιέρηνσαι· καὶ κάθε λογῆς πηθήματα—καθ' ἡμέρα θπένθαιναν ναῦται. Τέλος πάντων ὁ πλοίαρχος, ἄρρωστος, πληγωμένος ἀπὸ ἕνα κατάρτι ὅπου ἔπεσε, εὐρέθηκε μόνος εἰς τὸ πλοῖον μὲ ἕνα νέον ναύτην . . τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐφύλαξε ζωντανόν. Ὁ ἄξιος ἐκεῖνος νέος δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του. Ὁ πλοίαρχος νὰ δινῇ συμβουλαί, καὶ ἐκεῖνος . . τὸ . . — ὁ νέος—μὲ μεγάλη δύναμι καὶ καρδίᾳ νὰ κρατῇ τὸ πλοῖον εἰς τὴν διεύθυνσι ὅπου ἔπρεπε καὶ νὰ μὴ βγάνῃ τὸ χέρι του ἀπὸ τὸ πηδάλιο.—Εἴκοσι ἡμερόνυκα ἐπροχωροῦσαν ἔτσι, μὲ τόση στενωχωρία—φαντάσου !—καὶ ὁ καυμένος ὁ νέος μῶνι· ἐκοιμώτου μίαν ὥραν· ταῖς εἴκοσι τέσσαρες ἀγρυπνῶντα, εἰς τὸ πη

δάλιο, εἰς τὰ πηνὴ, καὶ βοηθῶντας τὸν πλοίαρχόν του . . ἔ ; —Καὶ τὸ πλοῖον ἐκείνο ἦτο ὁ Ποσειδών, καὶ ὁ πλοίαρχος ἐκεῖνος, ὁ Δουβούργ, Γενοβέφρ μου ! καὶ ὁ σωτήρας του εἶνε τὸ πικιδί σου.

GEN. Ὁ Ἀρμάνδος μου ;

MART. Ναι, ὁ Ἀρμάνδος, τὸ πικιδί μας . . ἀπόψε ἀποβιβάσθηκε εἰς Φανάμπ· τὸ πικιδί μας, ὅπου ὁ ἀγκαλιάσει ; . . ἔ· σως· ἔπειτα ἀπὸ μίαν ὥραν.

GEN. ὦ ! Μαρτέν μου ! (ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ)

MART. Ἐλα λοιπὸν, τώρα, 'πού τὸ ἔμαθες . . μὴ μοῦ κάνῃς ἄν ἀδύνατη γυναικούλα, δεῖξε θάρρος . . Τί διάβολο ! . . ὀρίστε τώρα τί εἶνε ἡ γυναικίς . . νά ! δὲν 'μπορεῖ νὰ σταθῇ ἐπὶ τὰ πόδια της . . (Ὁ Ἀρμάνδος, ἐμφανισθεὶς πρὸ τιναν στιγμῶν, ρίπτεται πρὸς τὸν Μαρτέν. καὶ τοι ἡ Ἀμαλία προσπαθεῖ νὰ τὸν ἀποτρίψῃ)

ARM. Πάτερ μου !

MART. (κατέμψας κραυγὴν) Ἄ ! πικιδί μου ! (κλονούμενος· πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀρμάνδου· ἡ Ἀμαλία καὶ ἡ Γενοβέφρ τοὺς περικυκλοῦσι) Καὶ σ' ἔδιωξα, ἐγώ ! συχώρισέ με.

ARM. ὦ ! πάτερ μου, φθάνει, σιωπήσατε !

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἄνω ΕΥΓΥΧΙΟΣ, ΔΟΥΒΟΥΡΓ, ΝΑΥΤΑΙ.

ΕΥΓ. (υποστηρίζων τὸν Δουβούργ ὅστις ἔχει δεδεμένην τὴν κεφαλὴν καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῇ βακτηρίᾳ του) Θάρρος, κύριε πλοίαρχε, στηρίχθητε ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου, καὶ σέ ;, φίλοι, ἔλθετε ὅλοι μὲ ἡμᾶς—ἰδοὺ ἐκεῖ εἶνε ὅλοι.

ΟΛΟΙ. Ὁ πλοίαρχος !

ΔΟΥΒ. Ἀρμάνδε Μαρτέν, δὲν ἔσωσα μόνον τὴν ζωὴν ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐντιμον ἐμπορικὸν οἶκον ἐκ τῆς κατατροφῆς, καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσιν οἰκογενεῖας αἵτινες θὰ ἔστεροῦντο τοῦ ἀρτου ἐάν ἐπήρχετο χρεωκοπία. Ἴδου ἡ ἀμοιβή. (δίδει αὐτῷ ἐπιστολήν) Ὁ οἶκος τῶν ἀδελφῶν Δουχαμέλ ἐν Αὐρῇ, ἀπὸ τοῦδε

Θά καλεῖται Δουχμὲλ Μαρτὲν καὶ Σα.

MART. Βλέπεις, γυναῖκα, δὲν σοῦ ἔ-
λεγα πῶς μίαν ἡμέρα τὸ παιδί μας θὰ
ἐδιόρθωνε ταῖς τρέλλαις τοῦ πατέρα του;

ARM. Πάτερ—μὴ τὸ λέγετε πλέον.

MART. Σιώπη . . δὲν ἤξεύρεις τίποτε.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

Οἱ ἄνω καὶ ΣΑΡΑΝΖΩΝ.

ΣΑΡ. Μπρ . . τί δεινὸ ψῆχος! Ἔχω
ἀνάγκην θερμοῦ ζωοῦ διὰ νὰ συνέλθω.

MART. (ἰδὼν αὐτόν) ὦ! ἡ ἀφροντεία
σου εἶσαι; Μὲ συμπάθειο . . τώρα δὲν
ἔχω νὰ σᾶς πῶ τίποτε, ἀλλὰ νὰ σᾶς
δῶσω ἓνα ζαχαρωζυμωμένο γραμματάκι
— ἓνα γραμματάκι τῆς γυναικὸς σας.

ΣΑΡ. Τῆς γυναικὸς μου; (τὸ ἀνοίγει
μετὰ σπουδῆς. Κρότος τηλεβόλου)

EYT. Ἰδὲν κρότος τηλεβόλου ὅστις
εἰς οὐδέν τι φέρει δάκρυα. Τὸ ἀτμόπλοι-
ον δι' Ἀμερικὴν ἐξέρχεται τοῦ λιμένος.

ΣΑΡ. (ἐμμανῶς) ὦ θεέ μου! ἡ σύζυ-
γός μου . . Ἄ! τὴν ἀθλίαν!

EYT. Τί τρέχει; τί ἐπάθετε, κύριε
Σαρανζών;

ΣΑΡ. Ἀναχωρεῖ διὰ Νέαν Ὑόρκην
καὶ ἐπῆρε μάζον τῆς ὄλα μου τὰ χρή-
ματα. (ὁρᾷ νὰ ἐξέλθῃ πλὴν τῇ ἐλλείπουσιν
αἱ δυνάμεις πίπτει καὶ ἐγείρεται πάλιν)

ΔΑΥΡ. (ἐρχόμενος ἐκ τοῦ λιμένος) Μά-
λιστα, κύριε, ἡ κυρία Ὀλυμπία ἀνεχώ-
ρε διὰ Νέαν Ὑόρκην.

ΣΑΡ. ὦ συμφορά μου! Τὰ χρήματά
μου, πεντακοσίας χιλιάδας φράγκων συλ-
λάβατε τὴν κλέπτριαν. (φεύγει τρέχων).

MART. (θεωρῶν αὐτόν) Μέγας εἶ Κύ-
ριε! διαβολομαζώματα ἀνεμοσκορπίσμα-
τα!

EYT. Λοιπὸν, κύριε Μαρτὲν, ὁ σύζυ-
γος, τὸν ὅποιον ὤνειροπολεῖτε διὰ τὴν
ἀναδεκτὴν σας, ἤλθε. (ἡ Ἀμαλία θέτει τὴν
χειρὰ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Ἀρμάνδου).

MART. (πλησιάζων τὴν σύζυγόν του) Γιὰ
ἰδὲς, εὐθὺς ἔβαλε χεῖρι ἐπάνω του, μὴ
τῆς τὸν πάρουν.

ARM. Ἐάν ὁ θεὸς, πάτερ μου, μοὶ
δώσῃ τέκνον, ἐπὶ τῆς κοιτίδος του θὰ
γράψωμεν «Ἀφιερῶται τῇ ἐργασίᾳ»

MART. Καὶ ὅταν θὰ τὸ φέρωμεν νὰ
τὸ ἐγγράψωμεν εἰς τὰ βιβλία τοῦ δη-
μάρχου, ξεύρεις ποῦ θὰ τὸ θάλω; εἰς
τὸ κκλάρι μου.